

Symtom eller problem?

II Fenomenet stafettläkare väcker fortsatt irritation. Arbetsgivarna i form av landstingsdirektörerna har tillsammans bestämt att man ska minska beroendet av hyrläkare i verksamheten. Ett avgörande motiv är att det kostar för mycket.

I ett gemensamt uttalande i början av mars redogjorde landstingsdirektörerna för hur de skulle angripa det växande s k problemet. Bland annat skrev de i programförklaringen att »Om hyrläkare anlitas ska det ske efter en regelrätt upphandling, för att säkra kvalitet och hålla kostnaderna nere«.

Nu börjar resultatet skönjas. I Norrland har de fyra nordligaste landstingen gått samman och genomfört en gemensam upphandling av stafettläkare. De fackliga organisationerna har körts över och det finns formella brister i hela proceduren. Lika anmärkningsvärt är att det inom flera verksamhetsområden t o m blir dyrare! Bland annat inom den redan hårt pressade primärvården. I Jämtland bedömer ledningen för primärvården att kostnadsfördyringen blir närmare 10 miljoner kr på grund av upphandlingen. Det är lätt att förstå den fackliga upprördheten.

Arbetsgivarna tycker inte om hyrläkare. Men var finns analysen till orsaken? Vad är det reella problemet? Varför har behovet av stafettläkare ökat? Att grunden för problemet ligger i en allt hårdare arbetsmiljö ofta orsakad av bristande resurser förträngs, att det är arbetsmiljön och arbetsvillkoren som gör att läkare lämnar en ordinarie tjänst. Fenomenet hyrläkare är ett symptom – inte ett huvudproblem!

Stafettläkare fyller en funktion. Det kommer alltid att finnas ett behov. Många läkare trivs också med den arbetsformen. Förbud och hårda restriktioner är ingen lösning. Samtidigt ska kontinuitet i vården värnas. Det är en viktig förutsättning för hög kvalitet. Men kontinuiteten i vården uppnås inte genom restriktioner mot hyrläkare eller synnerligen

oprofessionella upphandlingar. Högre kontinuitet i vården uppnås genom en bättre arbetsmiljö, en bättre arbetsorganisation och mer resurser till vården.

Marianne Kronberg
chefredaktör

marianne.kronberg@lakartidningen.se

FOTO: PERNILLA WAHLMAN

I Gävleborgslandsting har elva läkare disputerat de senaste tre åren. Nästa år lägger Susanne Ledin Eriksson fram sin avhandling om ryggbedövning vid förlossningssmärtor.

Forskning som drivkraft

I Läkarförbundets handlingsprogram om forskning utanför universitetssjukhusen står att den kliniska forskningen måste bli naturlig även på läns- och länsdelssjukhus. I Gävleborgs läns landsting strävar FoU-chefen Vivi-Anne Rahm mot samma mål. Gävleläkaren Susanne Ledin Eriksson, som planerar att lägga fram sin doktors-avhandling om ungefär ett år, säger att hon hade låtit bli att forska om hon inte kunnat göra det i Gävle.

Aktuellt och reportage sidan **1597**

Gemensam upphandling av stafettläkare

»Fullständigt vansinnigt.« Så kommenterar Christian Bergh, ordförande i Jämtlands läns läkarförening den upphandling av stafettläkare som de fyra norra landstingen genomfört. För hans vårdcentral innebär upphandlingen att det blir dyrare.

Aktuellt och reportage sidan **1592**

Bra inskolning gav arbetsmiljöpris

Akutläkarna på Södersjukhusets akutmottagning i Stockholm har tilldelats Stockholms läkarförenings arbetsmiljöpris 2003. Överläkare Thomas Arnhjort tror att en viktig förklaring till den goda arbetsmiljön är den enskilda läkarens möjlighet att själv bestämma sitt arbetsschema. Dessutom har akutmottagningen satsat på en bra inskolning för nya läkare.

Aktuellt och reportage sidan **1592**

FOTO: BO HÅKANSSON

Björn Horne-stam beröms.

Ros till klinikchef – ris till politiker

– Han jobbar bra och har tagit goda initiativ, säger tillsynschef Ulla Fryksmark om chefen för medicinkliniken Östra i Göteborg, Björn Horne-stam. Däremot delar hon ut mer ris än ros till Hälso- och sjukvårdsstyrelsen samt Sahlgrenska Universitetssjukhusets ledning.

Aktuellt och reportage sidan **1594**

Förslag till mekanism vid fibromyalgi och ökad känslighet

I två artiklar lanserar Hans Levander »sensorisk sensitisering« – orsakad av fysiska och psykologiska belastningar på nervbanor – som patofysiologisk mekanism vid fibromyalgi och ökad känslighet i inre organ. Artiklarna kommenteras av Eva Kosek.

Medicinsk kommentar sidan **1600** samt Klinik och vetenskap sidorna **1608** och **1618**

Det rationella bakom de ömma punkterna »tender points« (markerade på bilden) vid fibromyalgi diskuteras.

ILLUSTRATION: HELENA LUNDING